

સતપથ આદિત્ય સિરિઝ નાં. ૮

પ્રીસ્તી થયેલ એક મુસલમાનની વારતા.

શુભ ઉદ્ધાર મુસ્લિમ-જાતિ મહિમા કાંઈ
જાહેર હિંદુ-મુસ્લિમ-સતપથની જોડાઈ.
જાહેર-સતપથ-જી. વરતેલ.

10 OCT 1927

ઈસ્માઈલી આદિત્ય મંડળ.

આદિત્યલાલ વલી નાઝર.

૬-કાંચી મોહલ્લા, જૂના રોડ, મુંબઈ, નાં. ૮

પ્રકાશક-હાજી સામદ ફાજલભાઈ સેક્રેટરી.

પી. એમ. સોમી પ્રીન્સિપલ પ્રેસ, ૧-૪ ડાંગરી

રોડ લીમલુ મુંબઈ

સંવત ૧૯૮૩-૪. સ. ૧૯૨૭-૮૬. સ. ૧૩૬૬

આદિત્ય પહેલી કીમત ૬ પૃષ્ઠ [મુલ્ય ૧૦૦૦૦]

૧૩૩ - એ દત્તેશ્વર સાની!

તદન સરતી ચાપડીઆ!!

આપણા ઇસમાઇલી શીરકા માટે લોકો ખોટા ખોટા વર્ણન
બતાવે છે ! અને આપણા લાઇઓ જેઓ ઇસમાઇલી શીરકાના
ઉંચા સીધાંતોથી ના-વાંચે હોવાથી બહાર ખોટી ખોટી વાત
ઉડાવે છે, ને તેથી ઇસલામી અને ખીનઓ ટીકા કરે છે, તેથી
અમારા મંડળ તરફથી તદન સરતી કીમતે નાની નાની છુકા પ્રમાણ
કરી આપણા મહાન પીરોએ ઝમાનાના ઇમામના હુકમ મુજબ
શુધ્ધ ઇસલામી તાલીમ દિન-દુ રહી મુજબ રજુ કરીને દુનિયા
દેખાડી આપ્યું છે કે:—“ ખુદાઇ હમ ” ની તાલીમ ઇસમાઇલી
ઇમામી શીરકાના સીધાંતોથી જ ફળીભુત થાય છે, અમારા મંડળે
તેવાજ શુધ્ધ હેતુથી સાદસ ખીડ્યો છે, તેને માટે આપણા લાગણી-
વાલા હમ બંધુઓએ સદતો ટેકા આપ્યો છે પણ જો વધુ પ્રમાણમાં
આપણા દાની બીનાદરો અમારા મંડળની સરતી છુકા સામટા
પ્રમાણમાં ખરીદ કરવાની દીલાસી દેખાડશે તો અમે તેઓના
નામે ઉપકાર જાહેર કરતાં રહેશું.

હમણાં ૮ સીરીઝ બહાર પડી ચુકા છે.

(તૈયાર છે) મંગાવો (તૈયાર છે) નામ નાંધાવો.

૧ સતપથની સચ્ચાઇ ૫ આકાશી સાંકળ

૨ સતપથની દેવીઓ ૬ એક રેલવે મુસાફર જાગ ૧

૩ આતમ ફરિન ૭ એક રેલવે મુસાફર જા. ૨ જો

૪ એક પાઠરીનું લેકચર ૮ ખ્રીસ્તી થએલ એક

મુસલમાનની પાસમાં

ઉપર મુજબ ૮ સીરીઝ તૈયાર છે ને બીજા એક કપાય છે
કીમત ૧, મેલાથી એક આના સુધી રા વામાં આવે છે. અમારી
છપાની છુકોના જ મુજબ માલિક છે ઉત્તેજન આપે માટે
તરત લખો:—

ધી ઇસમાઇલી સાહિત્ય મંડળના ઓ. સેકેટરી.

ટે.-જેલ રોડ, કાંડી મોહલા પો. ઓ. નં. ૫૦૧૭ મુંબઈ. ૫

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૩૭૬૮ વર્ગીક

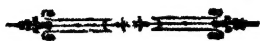
પુસ્તકનું નામ ખીસ્તી ધમેલ શેડ

મુસલમાનની વારતા

વિષય

૫૭૨૪:૫૪

“ખ્રિસ્તી જાળમાં સંપડાયેલ ૫૭૬ “ શાહબુદ્દીન.”

“ખ્રિસ્તિ થયેલ એક મુસલમાનની વારતા.”

વિધાપીઠ
 અમદાવાદ

—E. J વરતેજી)

ખ્રિસ્તી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
 પુનામાં રહેતો એક જુવાન મુસલમાન નામે ‘શાહબુદ્દીન’

હતો. તેના માખાપ ગુમરાં ગયા હતાં. તેણે ખીચા મુસલમાન
 ગૃહસ્થોની મદદથી ઇંગ્લીશ ભણતર આગળ વધાર્યું. મેટ્રીક
 થવાને એક વરસ બાકી હતું. દરમિયાન તેને સ્કુલમાં ખ્રિસ્તી
 થયેલ હીંદુ જુવાનની દોસ્તી થઈ ને તેની સહાયતના લીધે
 તે હીન્દુ ખ્રિસ્તીના ઘેર આવવા જવા લાગ્યો. પહેલા હીન્દુ
 ખ્રિસ્તીના કુટુંબમાં માખાપ લાઇ બહેનો હતાં. તેની મુલાકાતમાં
 આવતો રહેતો હતો. સરખી વયની એક બહેન પહેલા હીન્દુ
 ખ્રિસ્તીની હતી. તે દેખાવડી તેમજ ચતુર હતી. તેથી આ
 શાહબુદ્દીનનું દીલ તે તરફ સ્વભાવીક ખેંચાયું. રફતે રફતે મળતી
 મુલાકાતોમાં અરસા પરસ મહોબત વધી. પોતાના મીત્રની જાણમાં
 આવ્યું, ને કુટુંબનાઓ પણ તેથી વાકેફ થયા. પરંતુ ખ્રિસ્તી
 ધર્મમાં “ભવ”ના નામે જે છુટ વપરાય છે. તેનો લાભ શાહ-
 બુદ્દીને લેવા માંડ્યો. ને પહેલાં ખ્રિસ્તી હીન્દુ કન્યા જેનું નામ
 “લીલાવંતી” હતું. તેને પોતા સાથે છુટીના દિવસે ફરવા
 જવા કથુબાત લીધી. લીલાવંતી પણ ઇંગ્લીશ સીકસ સ્ટેન્ડ

લણુતી હતી. ને યુવાવસ્થામાં આવી હતી. તેને પોતાના “લવર” સાથે ફરવા ફરવાની છુટ હતી.

નાતાલનાં દિવસો આગાઉ તેઓ એક ફરવા નીકળી પડ્યાં. ને લવીષ્ણનાં લગ્ન કરવાની વાતો ચાલી. શાહબુદીને ઝોફર કીધી. પણ લીલાવંતી ખ્રીસ્તી ધર્મ મુખ્ય ન્યાં સુધી શાહબુદીને, એપીઝમ ન લીજો, ત્યાં સુધી તેનાથી લગ્ન કરાય નહીં. એ નડતર મૂકી, શાહબુદીને જો કે મુશ્કલમાન હતો. પરંતુ યતીમ હાલતમાં ધાર્મીક ફળવણી મેળવી નહોતી. ને ઇંગ્લીશ અભ્યાસે તેને સ્વતંત્ર વિચારનો બનાવ્યો હતો. તેથી ધર્મ તરીકે ખ્રીસ્તી થવામાં તેને ઝાઝો આગ્રહો લાગ્યો નહી. તો પણ તે લણુલો હોવાથી તેમજ ખમીર મુશ્કલમાન હોવાથી ઇસ્લામ સુકવા આગાઉ ખ્રીસ્તી ધર્મ વીશે જણાવવા ચાલું. તે પહેલી લીલાવંતીએ પોતાનાં માવીત્રો મારફત પાદરી સાહેબની મુલાકાત કરાવી આપવા માથે લીધું.

“શાહબુદીને ને પાદરીની વાતચીત.”

શાહબુદીન:—નખીમહમદ સાહેબ એ આખર જમાનાના પેગામ્બર છે. ને હજરત ઇસા તે પહેલા થઈ ગયો છે. તો હજરત આદમથી થતા રહેલા પેગામ્બરો એક પછી બીજા આવનારની શરીયત કબુલ કરે છે. તે મુજબ હ. નખીમહમદ છેલ્લા પેગામ્બર હોવાથી હજરત ઇસાની શરીયત મનુસુખ મણુય. ને મનસુખ શરીયત કેવી રીતે પળાય?

પાદરી:—શાહબુદીન! મહમદ સાહેબ પેગામ્બરજ કયાં હતા? વળી તેઓએ જે કુરઆન લખ્યું. તેમાં પણ હજરત ઇસાને સત્ય ગણેલા છે.

શાહબુદીન:—તે ખરૂં હ. હસ સાચા નખી હતા. વળી તેઓનાં ચમત્કારો પણ અજબબ હતા. પણ નખી મહમદ સાહેબે તે કરતાં પણ વિશેષ ચમત્કારો કીધાં છે.

પાદરી:—તેઓનાં લખેલા કુરઆનમાં તો તેવું કંઈ નથી. બસકે તેઓ કહે છે કે, ચમત્કારો કરવા તે માફ કામ નથી હું તો તમારા જેવો જોડ મનુષ્ય છઉં. તો પછી પેગામ્બર પણ કેમ કહી શકાય ?

શાહખુદીન:—તમે મને જોડું સમજાવો છો.

પાદરી:—કુરઆન જરીક રજુ કરી તેમાંથી “અના બશરો કુમ મિસ્લો કુમ”ની આયાત વંચાવી.

શાહખુદીન:—ને ધર્મ જ્ઞાન ઝાણું નહોતું તે શંકામાં પડ્યો કે ખુદ મહમદ સાહેબ પોતે મનુષ્ય કહેવરાવે તો પછી તેને પેગામ્બર કેમ કહેવાય ? એ શંકા થઈ.

પાદરી:—(તકસાધી) જુવો મીસ્ટર ! હજરત મુસાહીમ ખલિલિલ્લાહનાં બે પુત્રો ઇસમાઈલ અને ઇસાક તેમાં ઇસમાઈલ તો દાસી પુત્ર હતા. ને ઇસ્રાક ખીખી કારાનાં વારસદાર પુત્ર હતા વળી હમેશાનો કરાર તેઓ સાથે, “યહોવા” એ કાવો છે, તે મુજબ ઇસ્રાકના વંશમાંજ પેગામ્બર થતા રહ્યા. “મુસા,” “દાઉદ,” “સો લૈમાન,” અને “ઇસા” એ બધા ઇસ્રાકના વંશમાંજ હતા. તેવી રીતે ઇસમાઈલનાં વંશમાં કોઈ પેગામ્બર થયોજ નથી. મહમદ સાહેબે જોટી રીતે લોકોને ભંભેર્યાં. કારણ કે તેઓને વંશપરંપરા પેગામ્બરી મળી નથી.

શાહખુદીન સપડાયો. તેને પાદરી સાહેબના શખ્દોની અસર વીજળી માફક થઈ ગઈ. અને લીલાવંતીના ગ્રેમે તે પકડી રાખી. નાતાળનાં પ્રથમ દિવસોમાંજ શાહખુદીને બેપ્ટીઝમ લીધું. ને તે પછી તરતમાંજ લીલાવંતી સાથે લગ્ન કરીધું.

નાતાલની ખુશીયાલી અને શાહખુદીનનાં લીલાવંતી સાથેનાં લગ્નની ધામધુમ. જોડી વખતે ઘણાજ દર્ષ વચ્ચે પસાર થઈ. આ લગ્ન પછી. પુનાનાં મુસલમાનોમાં ભારે કાલાહળ મચ્યો. છાપાઓમાં તરેહવાર ચરચા જપાઈ. શાહખુદીને તીરસ્કાર

અપાયો. ખ્રીસ્તી પાદરીઓને નીંદ્યા. લીલાવંતીના, માઆપ તથા બાધ બાકુઓને બાંડ્યુ થયું.

શાહબુદ્દીને:—પાદરી સાહેબની દોરવણીથી એક પેમ્ફલેટ બહાર પાડ્યું.

“હું રાજી ખુશીથી ખ્રીસ્તી ધર્મમાં ગયો છઉં મુસલમાનો. “ધારમીક દલીલ કરી. મને સમજાવે તો હું સત્ય ગૃહણ કરવા “હજી પશુ તૈયાર છઉં.”

ઉપજા પેમ્ફલેટ પછી મુસલમાનોની એક કમીટી મુકરર થઇ. ને શાહબુદ્દીનેને ચેલેંજ કીધી કે—તમે તમારા પાદરીઓ સાથે, ધારમીક સંવાદ કરવા આવો. અમે ઇસ્લામની સત્યતા સાબીત કરવા તૈયાર છઇએ.

તટસ્થ “પંચ” મુકરર થયું. અને ઇસ્લામીને ખ્રીસ્તી પાદરીઓ ઠરાવેલે દિવસે ખ્રીસ્તીના દેવળમાં હાજર થયા.

પ્રથમ શાહબુદ્દીને ખુદશા મનથી કહ્યું “હું ખ્રીસ્તી ધર્મમાં સમજીને ગયો છઉં મને ખ્રીસ્તી ધર્મ સત્ય લાગ્યો છે. મહમદ “સાહેબનો પેગામ્બરી દાવો ખુદાઇ કાનુન વિરુદ્ધ છે—ને “ઇસ્લામી મોલવીઓ સાબેત કરશે તો હું ઇસ્લામ સ્વીકારવા “તૈયાર છઉં.”

મૌલવી સાહેબ:—હમ હજરત “ઇસુ મસીહ” કા જુઠ નહીં માનતે, મગર ઇસુ મસીહને ખુદ તો પીછે બાનેવાલે પેગામ્બરની પેશની ગોષ્ઠ કીધી. વોહી મુસલમાન લોગુ”કા ફેઝ પહોંચાવા.

પાદરી:—હ. ઇસ્માઇલ તો દાસી પુત્ર થા. ઉનકો વારસા કહાં બનાયા?

મૌલવી:—અબ આપ ચાહે સો કહે, કયું કે, હકખાત ને, થી મૈને અદા કી હયે. આપ જીદ ન કરે.

સરપંચ:—પાદરી સાહેબ! અગર આપ પુરાને કરારકે

ચહોવાહુકી નસલ બનસલ સલતનતકો ઇન્કાર કરે, તો આપકી બાત સુનેજે, વરના તુમહારી બાત મૌકર રખે.

પાદરી:—નહીં હમ પુરાને કરારકે કલામકો જુઠું નહીં કહે સકતે મગર નસલ બનસલ ચેહ જીરમાની બાત હુઝૂર ચૌર ચેહતો રહુલ મુકદ્દસકી બાતેં હયેં? જો આલા દરજ્જેરી બાત સાથેત હોગી.

મૌલવી:—જનાબ સરપંચ સાહાબ! આપ પાદરી સાહાબકો સવાલ કીજીયે કે હજરત આદમસેં હ. ઇસુમસીહ તક, જો નસલ બનસલ સલતનત આપ. તો ઉસ્મેં. રહુલ મુકદ્દસકો સવાલ કયોં નહીં કરતે? હજરત ઇસુમસીહકે બાઅદ કયું. ચેહ સવાલ રખતેં હયેં? હમ તઆજુબ હયેં કે રૂંદમેં નસલ બનસલ હોતીહી નહીં. ઇસસેં સાખીત હોતા હયેં કે હજરત આદમસેં નસલ બનસલકા જો ખુદાને ફરમાયા હયેં વોહ હજરત હસમાઇલકી ઝોબાદમેંહી કાયમ રહા.

પાદરી:—તો હજરત મહમદ સાહાબકો બી કહાં ઝોબાદ રહી. વોહબી “અબતર” (અપુત) રહે.

મૌલવી:—જો. કે. આપકી તકરાર કાયદેસેં બહાર હયે શીરબી ઉસ્કા ખુલાસા જનાબ સરપંચ સાહાબકી મંજૂરીસેં રજુ કરેજે.

સરપંચ:—અચ્છા પહેલુ બદલના નહીં કહો આપકો કયા કહેના હયે!

મૌલવી:—જનાબ પાદરી સાહાબને જો અબતરકા લફઝ પેગંબરકે વાસ્તે લગાયા હયે વો કુછ નષ્ટ બાત નહીં હયે. મગર મુસલમાનકે દુસ્મનુને ચેહ લફઝ ઇસ્તેમાલ કીયા થા.

મૌલવી:—દુઓ ઉસ્ને લીખા હયે કે

“ચહોવાહુકી સલતનત હમેશાકે લીઝે નસલ “બનસલ રહેંગી” ઇસસેં પાયા જતા હયે કે ચહોવાહુકી નસલ હમેશા

ચાલુ રહેની ચાહીએ જૌર હજરત ઇસુ મસીહકી કોઇ ઓલાદ નહીં થી.

ઇસ વાસ્તે પુરાને કરારકે કલામ મુજબ “યહોવાહુ” કી સબતનત જે હમેશા રહેનેવાલી નસલ બનસલથી વોહ હજરત ઇસુ મસીહ નહીં હોતે.

પાદરી:—અગર હજરત આદમસેં ઇસુ મસીહતક નસલ ચાહી હયે. તો ઇસુ મસીહ ખી જુઠે નહીં ઠહેરતેં.

મૌલવી:—હા હમબી ઇસુ મસીહકો જુઠા નહીં માનતે !

પાદરી:—તો શીર આપ કયા કહેને આહતે હયે !

મૌલવી:—જનામ પાદરી સાહબ જરા ગૌરસેં સુનીએ.

તુમારે પુરાને કરારકે ખુદાઇ કલામ મુજબ હજરત આદમસેં નસલ બનસલ હજરત ઇસાહીમ પેગંબર તક યહોવાકી સબતનત ચલી આઇ. ઉત્તમે કોઇ શક નહીં, મગર હજરત ઇસાહીમકો દો સાહેબઝદેથે, બડા ઇસ્માઇલ જૌર છોટા ઇસ્હાક ! હજરત ઇસ્માઇલકી નસલ પેગંબરી દાવેકે સાથ હજરત મહમદ યુસ્તફા જૌર હજરત અલી તક (હજરત ઇસુ મસીહકે બાદબી) ચલી આઇ. જૌર ઇસ્હાકકી નસલ પેગંબરીદાવેકે સાથ ચલી સહી મગર હ. ઇસુ મસીહ તક આકે ઠેહર ગઇ. યુકે ઉત્તમે ખુદાસા પુરાને કરારમેંહી દીયા હયે કે હજરત ઇસાહીમકો વારસ બેટા ઇસ્માઇલ યહોવાને દીયાથા જૌર ખીખી સારાનેબી વારસ હોનેકે ખાતર ખીખી બનાનેકી મંજૂરીદીથી. જૌર ઉસી મવાશીક હ. ઇસ્માઇલ પેદા હુવે, જીસકી નસલ બનસલ હજરત મોહમદ જૌર હજરત અલી તક પહોંચી. જૌર જબ ખીખી સારાને ઇસ્માઇલકી વાલેદા પર હક્ક કરના શરૂ કીયા. તો યહોવાને ઉન્કોબી ફરજંદ અતા કીયા. જીસે હ. ઇસુ મસીહ તક પેગંબર હુવે જૌર નસલ બનસલ હમારે અરવરે કાયેનાત જનાબ રસુલે ખુદા મહમદ યુસ્તફા હયે. વોહ

હમ ધંધીભસેં બી સાખેત કરેંજે. મગર પહેલે જનાબ પાદરી સાહાબસેં સ્પીકું ચક સ્વાલ કરતે હયે કે, આપ પુરાને કરારકો માનતે હયે યા નહીં? ઔર જો ઉસ્કો માનતે હયે તો પુરાને કરારમેં લીખા હુવા હયે કે—

“યહોવાકી સલતનત હમેશાકે લીયે નસલ બનસલ “રહે”ગી” ઉસ્કો કમુલ કરતે હયે યા નહીં?”

ફારન પાદરીને ખડા હોકર જવાબ દે દીયા. “હા! હમ બેશક પુરાને કરારકો ઔર યહોવાકી સલતનતકોબી માનતે હયે.

મૌલવી:—યહોવા આપ કીસીકો કહેતે હયે. ઔર ઉનકી સલતનત કહાસે શરૂ હુમ?

પાદરી:—યહોવામેં ખુદા જો અપના તૂર ઇન્જાન રૂપમેં જાહેર કીયા, ઉસ્કો માનતે હયે, ઔર વોહ હજરત આદમસેં નસલ બનસલ ચલા આ રહા હયે. તાંખે હ. ઇસુ મસીહમેં.

મૌલવી:—અચ્છા ઇસુ મસીહ જાનસી નમ્રલમેં માને ગયે?

પાદરી:—હજરત દાઉદકી નસલમેં.

મૌલવી:—નસલ આપસેં માનતે હયે યા માં સે?

પાદરી:—થોડી દેર ચુપ રહેકે દેખોજી! આપ ટૂંકે કયું ચલતે હયે હમને કહે લીયાકે વોહ હજરત દાઉદકી નસલમેં સેથે, ચ્હાયમા હો. યા આપ.

મૌલવી:—અચ્છા આપકે જવાબકી કદ્ર સુનનેવાલે કર-લેંજે મગર અગર આપ ફરમાઇએ કે હજરત આદમસેં નસલ બનસલ યહોવાકી સલતનત હ. ઇસુ મસીહ તક પહોંચી. વોહતો આપને ફરમાયા. મગર હ. ઇસુ મસીહકે બાઆદ વોહ સલતનત જો હમેશા રહેનેવાલી હયે. આબ કહાં હયે?

પાદરી:—કહાં? કહાં? વહી ઇસુ મસીહકે બાઆદ ઉન્કે મુસીદુમેં રહુલ કુદુસ ઉતરતી રહી.

મૌલવી:—નસબમેં રહેનેવાલી સલતનત મુરીદમેં ક્યું
આપ ?

પાદરી:—ઉંદા યુંદી મંજુર ચા.

મૌલવી:—આપ પુરાને કરારકે ખુદાઇ કલામકો બૂહાતે
હયે !

પાદરી:—કયું !

મૌલવી—જરફે ખાતર ખાસ ખુદા કે તરફસેં ખુલાસેકી
“મુરે કવસર” નાજુલ હુમ હયે.

હમારે પેગમ્બર સાહેબકે દો સાહેબઝાદે બળ શૈત હુવે તો
દુશમનુને રંબદેનેકો મહમદ સાહેબકો “અખતર” (અપુત્ર)
કહા મગર ખુદાને ફરમાયા હયે કે—

“ ઇન્ના અખતરના કલે કવસર ”

“ ફસલે લેરખેકા વનહર ”

“ ઇન્નશાનેઅક હોવલ અખતર ”

યાઅાને:—અએ મોહમદ મેને તુઝકો બહુત ફરબંદ
આતા કીયા હએ. જો કવસર તક પહોંચેગા ઇસલીયે અસ્લાહકા
શુકર બખ્શા. ઐાર જો તુઝે તાઅના કરતે હયે વહી અખતર
(અપુત્ર) હોગા.

ઇસ સુરાકી તફસીરમેં હં બનાબ મોહમદ સાહાબને
ફરમાયા હયે કે, મેરી ઐાલદમેંસે લડકી “ફાતેમાહ” જરફો
હં અલીકે નેકાહમેં દી ગમ્ત હયે. ઉંસે નસબ બનસલ ઐાલાદ
જો હોઝે કવસર તક પહોંચેગી. ઉસકે સાથ યહોવાકી મઝહબી
સલતનત રહેંગી. ઐાર ઉનકી તાઇદમેં પેગમ્બર સાહેબને
ફરમાયા હયે જો વેફ મેરી લડકીકી ઐાલાદ કે જરમે તુરે ખુદા
(ઇમામત) નસબ બનસલ હમેશા રહેંગી. ઉનકો મબખુત થામેગા
વોહ બહીસ્તી હોગા.

જે સાહે—“વચ્ચતસેમુ બેહુબલિલ્લાહ જમીઅં વવલા તરેરકુ”

યાને—મજબુત (પકડો) ખુદાની રસીકો છકકો હોકર ચૈર જુદાઇ મતકરો.

પાદરીજી આમોશ હો રહા ! શહાબુદીન સાહાબખી લા જવાબ હોગયા.

આખરે શહાબુદીનને સરખંચકી મંજુરીસેં યક લેકચર મુખ્તેસર કીયા કે—

“અએ મેરે ખરે ખસલામી બિરાદરો, મેને જો શુરમેં
“છકરાર કીયા થા કે—અગર હક બાત જાહેર હોગી વોહ મેં
“પસંદ કરેંગા. તો અબ મેરા ધરાદા જાહેર કરનેસેં પહેલે
“ચંદ કલામ કહેને ચાહતાહું” કે—

“હકીકતમેં ધરલામ બેશક ખુદાઇ મજહબ હયે મગર
“હમારે બીરાદર બીલકુલ સુસ્ત હયે. ચુકે મુઝે યેહી પાદરી
“સાહાબને જો જો બાતેં સમજાઇથી મગર મુજકો પહેલેહીસે
“બચપનમેં મજહબી ઐસી તઆલીમ નહી મીલીથી જસસે
“પાદરી સાહાબકી બાતેંઅસર કર ગઇ. ખુદાપાકકા શુકરીયા
“અદા કરતાહું કે આખીર મેરે વાસ્તે ધરલામ દીન હક હયે.

“બેશક મૈને અપની ઇંગલીશ તઆલીમકી ધુન ચૈર
“જવાની કે નયે રંગમેં હકકો છોડદીયા થા. મગર મેરી જોઈ
“લીલાવંતી જસકી મોહબતમેં ફસ ગયા. મગર હિન્કી
“મજહબી તાલીમ ચૈર મજહબી ફાસશ પસંદ કરનેકે કાબેલ
“હયે. આજસેં મેરા નીકાહ ઉસ્કે સાથકા દુટ જતા હયે
“અગર વોહબી મેરે સાથ ધરલામમેં શરીક હોગી ચેં ઉનકો
“અપની મોહરદાર બનાનેમેં બડા ખુશ રહુંગા—

હાસલ કલામ—શહાબુદીનકી જોઈનેબી અપને શોહર કે સાથ
ધરલામ અખ્તીયાર કીયા ચૈર નેક અખ્તી કે સાથ જીંદગી બસરકી.

શાહજીની ઇસ્લામમાં દાખલ થયા પછી સુબખમાં આવ્યો અને સુબખમાં ફરતા ફરતા પાંચઘડી ધર દ્રામમાં ચડતાં અખ બાર વાળાઓ ભુમ પાડી. અખબાર વેચતા હતા. તેમાંથી એકના પાંચેથી પંજળમાં થએલા નવા ઇસ્લામીઓની નવી બાબત વાંચવા દીઠ થયું “અજ્ઞ મીત્ર” નામનું ગુજરાતી છાપું એક આવે ખરીદ કીધું ને દ્રામમાં બેઠક લીધી પછી વાંચવા લાગ્યો.

શાહજીની સાંજનો વખત હોવાથી પાલવા બંદર પર હવા ખાવા જતો હતો. તેથી ઉપલક છાપું તપાસી જોયું અને ખાસ બાબત તરીકે નવા ઇસ્લામીઓની હકીકત વાંચતાં તેને જણાયું નામદાર આગાખાન સાહેબનાં મુરીદો તરીકે નવા ઇસ્લામીઓ જાહેર થયા હતા. અને તેથી નામદાર આગાખાન સાહેબ તરફ તેનો ભકતી ભાવ ઉભરાયો.

“અજ્ઞ મીત્ર” ના અંતિમ ભાગ પર ખોળ શીયા ઇમામી ઇસ્માઇલીઓની બાબતમાં એક મર્યા છપાએલ જોઇને તે વાંચવા લલચાયો અને બનણું નામદાર આગાખાનના મુરીદો શીયા ઇમામી ઇસ્માઇલી જમાત તરીકે સુબખમાં ખોળા વસે છે. આ ઉપરથી પાલવાપર ફરવા આવેલ એક ખોળ ગૃહસ્થને મળ્યો ત્યાંથી ધી રીકીએશન કલબ મન્સટીટયુટનું નામ મેળવ્યું કે જે ઇશાઅને ઇસ્લામનું કયું કરનાર વમલર મંડળ છે.

શાહજીનીને આટલી તબવીબનું કારણ પેપરમાં જે ચર્ચા હતી તેમાં ચર્ચા પત્રીએ ઇસ્માઇલી પીરોની તાલીમના એક ગુજરાતી ભાષાના જ્ઞાન ઉપરથી કરેલી ટીકા મુખ્ય હતી જેમાં ટીકા કારે આપેલા જ્ઞાનના પાઠો તથા તેના કરેલા ગેર અર્થની સમજૂતી જે નિચે મુજબ પ્રગટ થએલા હતા તે.

પ્રભ મિત્રનો ઉતારો

(તંબુરાનો તાર.)

નવમું રૂપ હરિ બુધ્ધ અવતાર

મુંગલીરૂપ ધર્મ મોરાર

મુખ ચંચા પગ વાંકાળજી પગે કાશ પહેરે નિરવાજી.

છુરી કટારી બાંધે તરવાર તીર કમાન બાંધી ચડાવે હોમીર

ગીંત કાડ શરીરે વહે પાસે કાષ્ઠ ઉભો નરરહે

ઉપજા પાઠો પરથી ઇશ્વરના અવતારોમાં નવમો બુધ્ધ અવતાર (આદમ) છે તે હજરત આદમ તે સનાતન ધર્મ મુજબ નવમો અવતાર હતો તે દસમો અવતાર હજરત આદમની નરનસલે હજરત અલી ઇશ્વરનો દસમો અવતાર છે.

શાહજુદીને ઇસ્લામમાં અવતારની માનીતાની બાબત નવાઈ ભરેલી લાગી અને ટીકા કારે પણ પીરની જોતાલીમ પર અશ્રધ્ધા થી ટીકા કરેલ હતા આથી શાહજુદીને પાલવાઈદર પરથી પર્યારો રીક્રીએશન કલ્પમાં આવી લાગ્યો સાંજની બાંદગીનો વખત હોવાથી જોખનજો ને કલ્પના મેંબરો હતા તે પોતાના શીરકા મુજબની બાંદગી કરતા જોધને આભો બની ગયો. કારણકે બાંદગીનો રીવાજ પણ તદ્દન નવોજ દેખાયો.

બાંદગી પછી રબ મેળવી કલ્પમાં દ્રાખલ થયો. અને ત્યાં જોઢલા એક પુખ્ત વયના મિસ્તરી સાથે ચર્ચા કરવા ઇચ્છા દરશાવી.

થોડીકવારમાં મેમ્બરો એકઠા થઈ ગયા. અને શાહજુદીનની ચરચા સંભળવા જોડવાયા.

હીન્દુ ધર્મ સાથે ઇસ્લામનો સંબંધ બતાવતાં મીશ્વનરીએ કહ્યું કે.

આયાત:—“વ ધન મિત્ર ઉમ્મતિન ઇસ્લા ખલશીદા નઝીર.” સુરે ફતેર આ. ૨૪

અર્થ:—અને પ્રાચીન પ્રજાઓમાં એક એવી પ્રજા નહોતી કે જેની અંદર એક ચેતવણી આપનાર આવી ગયેલ હોય તે હિસાબે હિન્દુ ભાષાઓ જે સનાતની છે. તેઓને પણ વેદ મારફત સંસ્કૃતમાં જે ખુદાઈ તાલીમ આદમ પહેલાંના આદમ મારફત મોકલી. તે જોતાં સનાતન ધર્મ “પ્રાચીન ઇસ્લામ” છે. અને સનાતન ધર્મ મુજબ ગીતામાં શ્રી કૃષ્ણે ક્રમાવ્યા મુજબ “સંભવામી યુગે યુગે” એટલે દરેક યુગમાં હું હોઉં છું તે મુજબ આવ્ર એટલે શ્રી કૃષ્ણ પછી યુધ્ધ (હજરત આદમ) અને હજરત અલી અવતારી પુરૂષો થયા. જેમણે સનાતનની ત્રણ જુગની તાલીમનાં સિલસીલામાં ચોથા જુગમાં સનાતનના ઉસુલોનું ખંડન કર્યા વગર ચાલુ રાખી છે.

શહાબુદ્દીન:—એ માટે કંઈ પ્રમાણ છે ?

મીશનરી:—હા. કુરઆને શરીફનાં કલામો અને તે માટે મમામોની તફસીર પ્રમાણ છે.

શહાબુદ્દીન:—અતાવવા કૃપા કરશો ?

મીશનરી:—સુરે ઇબ્રાહીમમાં ફરમાવ્યું છે કે—યવમ: તોઅદ્દેખુલ અરજે ગયરિલ અરજાંટ.

એ આયાતની તફસીરમાં હજરત મમામ મહમદ બાકરે ફરમાવ્યું કે “આ દુનીયા બનાવી ત્યાર પછી સાત જાતનાં મનુષ્યો બનાવેલા હતા ને એક પછી એક અનુક્રમે આ દુનીયામાં થઈ ગયા છે. તેઓ હાલનાં માણસો મુજબ માણસો હતા. પરંતુ તેઓની બાકૃતિમાં ફેરફાર હતો. અને આ ચાલુ મનુષ્યો હજરત આદમથી આઠમી જાતનાં ઇનશાનો ખુદાએ પેદા કર્યા છે.” આ હિસાબે થઈ ગયેલાં સાત જાતનાં ઇનશાનો કોણ હતા ? તે જાણનાર કુરઆને શરીફ મુજબ ઝમાનાના મમામ સિવાય બીજો કોઈ હોતો નથી. જેમકે:—

“લાયઅલમો તાવિલોહુ ઇલદલાહ વ રરાસેખુન શીલઈદમ.”

ઐતલે ખુદા અને રાસેખુન શીલખદમ (ઝમાનાના ઇમામ સીવાય) ખીજે કોઇ બેદની ખાખત જણાતો નથી.

વળી ખીજે ઠેકાણે પણ છે કે:-

“કુદસે શયર્ધન અહસયનાહો ફી ઇમામિમ્મોખીન.”

ઝાહેર ઇમામ દરેક મુદ્દાથી જણાવામાં બરપુર છે. ઐજ ઝમાનાના ઇમામ હજરત અલીથી આજ સુધી નર નસલે થએલા ઇસમાઇલી ઇમામો મારફત અને તેમણે મોકલાવેલા મહાન પીરો મારફત ઇસ્લામી તાલીમ અપાઇ તેમાં જણાવ્યું છે કે:-

હજરત આદમ અગાઉ થએલા સાત આદમ તે તે વખતના મનુષ્યોની હકીકત તે સનાતન ધર્મમાં બતાવેલા-ચાર કલપ અને ચાર યુગમાં બતાવેલા ઇન્શાનો છે.

શહાબુદ્દીન:-તે સાત જાતનાં ઇન્શાનોનાં નામ ઠામ કંઈ વીગત છે કે ?

મીશનરી:-હા. ચાર કલપ, જમ્મતા, ફર્ષતા, અરજને ખલીફા ને ચાર જુગ, જાત, ત્રેતા, દ્વાપુર ને કળીયુગ, એ આઠ ઝમાનામાં આઠ જાતનાં ઇન્શાનો હતા. જેના નામ ક્રમવાર નીચે મુજબ છે.

જખ, મેધ, કીનર, દેવતા, એ ચાર કલપનાં મનુષ્યો અને ત્રેલ્લાહ, હરિચંદ્ર, યુધીષ્ઠર, સદરદીન એ ચાર યુગનાં ભક્તો.

શહાબુદ્દીન:-એ જે આઠ નામો મળ્યાવ્યા તે હીંદુ ધર્મમાં છે ?

મીશનરી:-એક સનાતન ધર્મમાં એ બધી ખાખતો વીગતવાર છે ઇસમાઇલી પીરોએ દુંકમાં મુદ્દાસર સમજાવેલ છે.

શહાબુદ્દીન:-એવું એક પ્રમાણ બતાવશો.

મીશનરી:-હા. ૯૯ કરોડ જખ ૫૬ કરોડ મેધમાળા ૩૨ કરોડ કીનર ૩૩ કરોડ દેવતા.

૫ કરોડ પ્રેલ્હાદ ૭ કરોડ હરીચંદ્ર ૯ કરોડ મુધીધર ૧૨ કરોડ પીર સદરદીન.

શહાબુદ્દીન:—એ તે હીસાબ શેનો છે.

મીશનરી:—દરેક સમયમાં તેટલા મુનુષ્યો હતા. અને તેમાં આગેવાન બકત તરીકે થયા તેનાં નામ છે.

શહાબુદ્દીન:—પીર સદરદીન કોણ હતા અને ક્યારે થયા?

મીશનરી:—એ આઠમાં સમય કળીયુગમાં આજથી ૬૦૦ વરસ પર ઇસ્માઇલી ઇમામ “શાહ ઇસ્લામ શાહ”ના વખતમાં હિન્દમાં તાલીમ આપનારમાં મુખ્ય હતા. જેમણે ખોળ, મુમના, અને બીજી હિન્દુ જાતીનાં બકતોને ઇસ્લામના દાયરામાં દાખલ કર્યા.

શહાબુદ્દીન:—તો શું આજે કળીયુગ પુર્ણ થઈ ગયો મનાય છે.

મીશનરી:—હા. પણ જેમ સૂર્ય અસ્ત પછીનો ટાઇમ હોય છે તેમ અંધ્યાનો સમય આ વારે છે. જેમાં ઇમામ મહેદીનો ઝહૂર થવાની દરેક ઇન્ટેઝારી છે.

શહાબુદ્દીન:—તો શું ઇમામે ઝમાનના ઝહૂરને હિન્દુ સનાતન ધર્મથી સંબંધ છે?

મીશનરી:—જી, હા. સનાતન ધર્મ મુજબ દસમો નકલંક અવતાર પ્રગટ થયો, અને ઇમામ મહેદીનું ઝહૂર થવું. એ બે એકજ બીના છે.

શહાબુદ્દીન:—એ કેમ મનાય? હિન્દુ ધર્મ સંસ્કૃતમાં છે. ઇસ્લામ અરબીમાં તે કેમ એક થાય??

મીશનરી:—સીદ્દાંત બેઉ બાબુ એકજ પ્રકારનાં છે. આ વિષયમાં ધણી બાબતો કહેવાની રહે છે. પરંતુ હું કમ સનાતનની સંસ્કૃત તાલીમ અને કુરઆન શરીફની અરબી તાલીમની એકતાના બે દાખલા તમારી સમજ માટે રજુ કરીશકે.

અંશકૃતમાં ચાર કલપના નામે અમાઉ જે કહ્યાં. તે મુજબ જાયલા, ફાઇલા, અરજ, ખલીફા, એ અંશકૃત મુજબ છે તો ચારે કલપનાં ઝમનાના નામે અરજખી તાલીમ મુજબ કુરઆનની એક આયત થાય છે. જેનો અર્થ પણ એક સરખો નીકળે છે.

શહાબુદ્દીન:—ચક્રિત થઇ તે કેવી રીતે?

મીશનરી:—જુવો.

“ઇન્ની જાએલુન શીલઅર્જે ખલીફા.”

એ કુરઆનની આયાતમાં ચારે કલપનાં નામે સમાઇ જાય છે. ફત્વી અજ્ઞ બાદ કરો તો બાકીની આયતમાં ચાર કલપનાં નામ નીકળે છે.

જેમકે—(ઇન્ની)

જાએલુન—જાયલા

શીલ—ફાઇલા

અર્જે—અરજ

ખલીફા—ખલિફા

આ રીતે ઇસ્માઇલી પીરોએ ઇસ્લામનો સંબંધ સનાતન સાથે કેવી રીતે છે તે સ્પષ્ટ કર્યું હતું

શહાબુદ્દીન:—વાહ, વાહ, બીજો દાખલો પણ બતાવશો કે

મિશનરી:—દાખલા તો પીરોની તાલીમમાં પુષ્કળ છે. પરંતુ તમારી સમજ માટે બીજો દાખલો “ઓમ” શબ્દનો છે જેને હીન્દુ સનાતની બાઇબેલ ઇશ્વરના મહાન નામ તરીકે ધણું માનવંતુ ગણે છે. તેવીજ રીતે એ ઓમ જેવી રીતે અંશકૃતમાં લખાય છે તે રીતે અરખીમાં અલી લખાય છે.

શહાબુદ્દીન—હાં એ

મીશનરી—

જુવો ઓમ અંશકૃતમાં ઉપર મુજબ લખાય છે. ત્યારે એજ ઓમ ૧૧ જગ્યામાં અલી અરખીમાં પણ વંચાય છે. શહાબુદ્દીન

અરબી પહેલો હતો. તેથી તરતજ ઓમને અલી તરીકે જોધ
જોલી ઉઠ્યો.

“અદલાહો અકબર” !! આતો તદન અબ્બયબી !!!

મીશનરી:—આ રીતે સનાતન ધર્મ ત્રણ યુગમાં આદમની
અમાઉ પ્રાચીન ધરલામ ધર્મ હતો. તેજ અત્યારે અરવાચીન
સનાતન તરીકે ધરલામના નામથી જાહેર છે. આ એકતા ધરમા-
છલી પીરો શિવાય ખીજ કોઇ આલીમે અત્યાર સુધી જણાવી
નહોતી. અને તેથી સાખીત થાય છે કે કુરઆનનાં બેદની બાબત
“અન્નિફતદ્દાહ” એટલે જમાનાના ધર્મામ વીગર ખીજે કોઇ
જાણતું નથી.

વળી—આ ઓમ અલીની એકતાની બાબતમાં એક શયરે
રખાઇ લખી છે. તે સમજવા યોગ્ય છે.

કે - કારણ કે ઓમ અલી છે તે કુરઆનમાં સુરે અખરફની
૪ થી આચાતમાં છે. તેથી

નફે અલીકો વેદકે દરમ્યાન દેખીએ
વધન્નહુ રી ઓમ દર કુરઆન દેખીએ
હીન્દુ વ મુસલમાનકી ચકતાઇ હુખહુ
હાં ચેહુ ઝહુરે મેહેંદીકા સામાન દેખીએ

આ વાતો ઉપરથી શહાબુદ્દીને ધર્મામે જમાનની બચેત
લેવાની પોતાની ફરજ વિચારી અને મીશનરીને ઇન્જા બતાવી.
પરંતુ મીશનરીએ તેમને દીલસોજી આપતાં કહ્યું કે તમે અવાર
નવાર કલબમાં આવતા રહેશો, તો હજી ધણી બાબતો આપને
જાણવા મળશે. કારણ કે અમારી તાલીમ તસવુફ મુજબ હકીકતી
ધરલામની હોવાથી તમોને કેટલુંક વધુ જાણવાની જરૂરત છે.
પછી જેમ કહો છો તેમ થશે.

તૈયાર છે મંગાવો.

નં (૧) સતપંથની સન્માન કી. ૧ પૈસા, નં ૦ [૨] સતપંથની દેવીઓ કી. ૩ પૈસા, નં ૦ (૩) આત્મ દર્શન કી. ૩ પૈસા નં ૦ (૪) એક પાદરીનું લેકચર કી. ૨ પૈસા નં ૦ [૫] આકાશી સંકળ કી. ૧ પૈસા, નં ૦ (૬) એક રેલવે મુસાફર ભાગ ૧ કી. ૨ પૈસા, (૭) એક રેલવે મુસાફર ભાગ ૨ જે કી. ૨ પૈસા (૮) ખીરતી થએલ એક મુસાફરની વારતા કી. ૨ પૈસા મજકુર છુકા વાંચવાથી આપણા દીનની રાશનીની વધુ સમજ પડશે માટે આહક થવા અગાઉ એકવાર ખાત્રી કરવા અમારી આઠે જાતની સીરીઝો મંગાવવા સારુ છુક પોસ્ટ સાથે રૂાં બાજુ ના સ્ટામ્પ મોકલવાશે તો તુરતમાં છુક-પોસ્ટ કરથું.

લખો:- ઝા. સે. ધી ઇસમાઇલી સાહિત્ય મંડળ.

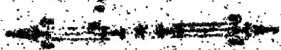
જાન્યુકેના આહક થનારને સુચના.

અમારી પાસે આજ સુધી પ્રગટ થયેલી અને જાવિખ્યમાં છપાવવા ધારેલી દરેક સીરીઝની જોજામાં જોઈની મુખ્યત્વે માટે પુ નકલ તથા બહારગામ માટે રૂા નકલોનો જોડર આપી-નામ નોંધાવનાર જાન્યુકેના આહક થઇ શકે છે, બહારગામના આહકને જોજામાં જોઈની રૂા નકલ વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે. જાન્યુકેના આહક સીવાય બીજાઓ પાસેથી દર છુકે ૧ પૈસા વધુ લેવામાં આવશે.

નોટ-આફ્રીકા માટે વી. પી. થઇ શકતું નથી માટે અગાઉથી જે શીર્શક મોકલનારને આઠે જાતની મલી ૪૦૫ છુકાનું રજીસ્ટર મોકલવામાં આવશે

લખો:-ઝા. સે. ધી ઇસમાઇલી સાહિત્ય મંડળ.

ધી ઈસ્માઈલી સાહિત્ય મંડળના કાર્યવાહકોના નામો.

પ્રમુખ:—મુખી લાલજીભાઈ દેવરાજ.

સેક્રટરી અને
અધ્યક્ષ } મીં તારાભાઈભાઈ સ્વજી.

જોડ-ટ સેક્રટરી:—મીં માદામદભાઈ વલી નાઝર

એક્ઝક્યુટીવ મીં ગીરભાઈ મહેરબલી.

- મીં અલીભાઈ પરચાન.
- મીં વીરરામભાઈ મુલજી.
- મીં કાસમભાઈ દેવરાજ.
- મીં જસરાજભાઈ ગીરભાઈ.
- મીં હાજીમાદમદભાઈ ફાજલ.

લેખક:—મીં વરતેજી, મીં બેરલ મીં સીનહ

તથા બીજા મિત્રોનીયો પણ કામ કરતા રહેશે.

